

V Bruseli 4. decembra 2025
(OR. en)

15573/25

CORDROGUE 153
SAN 751
JAI 1848
RELEX 1511
EUDA
EUROPOL

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	4. decembra 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 743 final
Predmet:	OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o stratégii EÚ v oblasti drog

---

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 743 final.

Príloha: COM(2025) 743 final

V Bruseli 4. 12. 2025
COM(2025) 743 final

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o stratégii EÚ v oblasti drog

ÚVOD

Európa čelí významným bezpečnostným, zdravotným a sociálnym problémom spojeným s obchodovaním s nelegálnymi drogami a ich užívaním. To má zásadný vplyv na bezpečnosť a ochranu našich miest, obcí a miestnych komunít. Rastúce, sofistikované a násilné trhy s drogami prispievajú k nárastu kriminality, závislosti, predávkovaniam, šíreniu infekčných chorôb¹, zhoršovaniu životného prostredia, destabilizácii komunít² a zaťažovaniu verejných zdrojov.

Výroba nelegálnych drog, obchodovanie s nimi a ich distribúcia predstavujú **rastúcu a rozvíjajúcu sa celosvetovú kriminálnu obchodnú činnosť**. V EÚ polovica najnebezpečnejších zločineckých sietí obchoduje s drogami a viac ako dve tretiny z nich používajú násilie³. **Toky kokaínu do európskych prístavov**, či už priamo z Latinskej Ameriky alebo cez západnú Afriku, sa v posledných rokoch výrazne zvýšili⁴. **Zločinecké siete využívajú informačné technológie a prispôbujú svoje modi operandi**, aby sa vyhli odhaleniu a prispôbili sa kontrole. Diverzifikujú obchodné operácie na menej kontrolované trasy a rozširujú svoju prítomnosť na internete, pričom využívajú vo svoj prospech platformy elektronického obchodu a sociálne médiá, anonymizačné a šifrovacie nástroje. Zneužívajú drogové prekurzory vrátane dizajnových prekurzorov a obchodujú s nimi na účely výroby syntetických drog. Títo páchatelia trestnej činnosti sa infiltrujú do našej spoločnosti s **použitím násilia, a to aj zo prostredníctvom maloletých**, prehlbujú verejnú neistotu a destabilizujú komunity, rodiny a hospodárstva.

Užívanie drog naďalej predstavuje vážny **zdravotný problém v EÚ**, ktorý sa týka najmä mladých ľudí. S rastúcou spotrebou kokaínu a objavovaním sa nových psychoaktívnych látok sa zvyšuje **riziko otráv a úmrtí súvisiacich s drogami**, ktorých celkový počet v roku 2023 dosiahol takmer 7 500⁵. Tento vývoj zaťažuje monitorovacie systémy a **bráni účinnej liečbe a snahe o znížovanie škôd**. Dokonca aj sociálne integrované skupiny čoraz častejšie užívajú stimulanty, ako je kokaín, čím riskujú vážne zdravotné následky a dlhodobé poškodenie. Užívanie drog ohrozuje zdravie a sociálnu stabilitu rôznych skupín, najmä tých, ktoré sa už nachádzajú v zraniteľnej situácii.

A nakoniec, **výrobou drog a obchodovaním s nimi sa poškodzuje životné prostredie** prostredníctvom ukladania toxického chemického odpadu a ničenia biotopov, čo má vplyv na životný priestor miestnych komunít a predstavuje problém pre orgány presadzovania práva pri bezpečnej likvidácii drogových laboratórií a skládok odpadu.

Tieto hrozby pociťujú občania v každodennom živote vo všetkých členských štátoch. V nedávnom prieskume Eurobarometra štyria z desiatich respondentov uviedli, že obchodovanie s drogami a užívanie drog sú v ich oblastiach vážnym problémom, pričom viac ako tretina si myslela, že problémy v posledných rokoch vzrástli⁶.

Na riešenie rastúcich problémov spojených s užívaním drog a obchodovaním s nimi potrebuje Európska únia ambiciózný prístup k politike v oblasti drog. Touto stratégiou Komisia určuje cestu vpred, ktorá je zameraná na **ochranu blaha občanov, zlepšenie verejného zdravia a zaistenie**

---

¹ Agentúra Európskej únie pre drogy (EUDA) (2025), *Európska správa o drogách 2025. Trendy a vývojové zmeny*.

² Európska komisia (2024), *prieskum Eurobarometra o vplyve drog na miestne komunity*.

³ Europol (2024), *Decoding the EU's most threatening criminal networks* (Dekódovanie najnebezpečnejších zločineckých sietí v EÚ).

⁴ UNODC, *World Drug Report* (Globálna správa o drogách) (2025).

⁵ EUDA (2025), *Európska správa o drogách 2025. Trendy a vývojové zmeny*.

⁶ Európska komisia (2024), *prieskum Eurobarometra o vplyve drog na miestne komunity*.

bezpečnosti, pričom podporuje multidisciplinárne prístupy na predchádzanie škodám, podporu odolných a prosperujúcich komunít a ochranu životného prostredia. Je to stratégia, ktorou sa posilní pripravenosť EÚ a jej schopnosť reagovať na súčasné a budúce problémy súvisiace s drogami.

RÁMEC STRATÉGIE V OBLASTI DROG: CIELE A HLAVNÉ ZÁSADY

Cieľom stratégie, ktorá potvrdzuje záväzok EÚ uplatňovať **vyvážený a multidisciplinárny prístup**, je obmedziť užívanie drog a bojovať proti organizovanej trestnej činnosti posilnením zdravotných, sociálnych a bezpečnostných opatrení založených na **vedeckých dôkazoch**. Skupiny páchajúce organizovanú trestnú činnosť využívajú právne medzery a rozdiely v politike, pričom **drogové** prostredie sa rýchlo mení. V rámci stratégie sa preto podporuje **integrováný prístup k** politike v oblasti drog a presadzuje koordinácia na úrovni EÚ, na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni. Prelínajú sa v nej bezpečnostné, zdravotné a sociálne riešenia s cieľom chrániť pred potenciálnymi drogovými krízami, zabezpečiť ochranu občanov a komunit a znížiť škody.

V rámci stratégie sa podporuje komplexná spolupráca zainteresovaných strán prostredníctvom **celospoločenského prístupu**, posilňuje sa sektorová a partnerská spolupráca a aktívne sa zapája občianska spoločnosť.

Stratégiou, v rámci ktorej sa uznáva vzájomne prepojená povaha výroby, obchodovania a spotreby drog a to, že problémy spojené so situáciou v oblasti drog presahujú hranice štátov, sa preto podporujú **koordinované medzinárodné riešenia** v spolupráci s globálnymi partnermi. Cieľom stratégie je formovať politiku v oblasti drog na úrovni EÚ a **vnútroštátnej úrovni** a informovať o angažovanosti EÚ **na medzinárodnej úrovni**.

Je založená na **piatich pilieroch**, ktorých cieľom je:

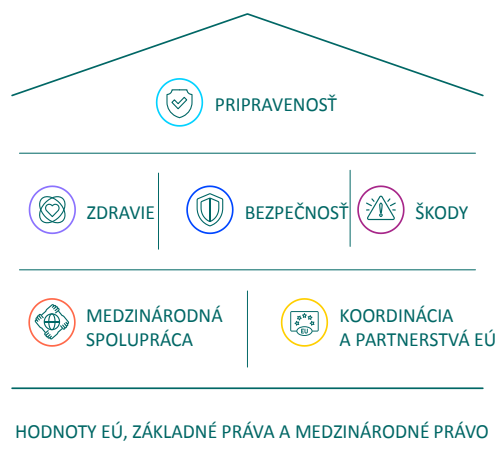
- 1) **posilniť pripravenosť EÚ a jednotlivých štátov predvídať a reagovať** na hrozby pre zdravie a bezpečnosť súvisiace s drogami;
- 2) **chrániť verejné zdravie** prostredníctvom preventívnych prístupov a liečby založených na dôkazoch;

3) **zvýšiť bezpečnosť a chrániť spoločnosť** riešením problémov výroby drog a obchodovania s drogami a bojom proti prenikaniu trestnej činnosti;

4) **riešiť škody súvisiace s drogami** s cieľom chrániť jednotlivcov a spoločnosť opatreniami, ktoré sa týkajú zdravia jednotlivcov, ako aj sociálnych a environmentálnych škôd a

5) **budovať silné partnerstvá na** riešenie situácie v oblasti drog, najmä s tretími krajinami a regiónmi.

Stratégia je založená na **hodnotách EÚ⁷ a základných právach zakotvených v Charte základných práv EÚ⁸**. Vychádza z medzinárodného práva, najmä z medzinárodných dohovorov o kontrole drog, Charty OSN a vykonáva sa v súlade s medzinárodným právom v oblasti ľudských

⁷ Najmä tých, ktoré sú stanovené v článku 2 Zmluvy o Európskej únii.

⁸ Charta základných práv Európskej únie (Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 391).

práv. Je v súlade s globálnymi záväzkami, ako sú výsledný dokument mimoriadneho zasadnutia Valného zhromaždenia OSN z roku 2016⁹, ministerské vyhlásenie z roku 2019¹⁰, vyhlásenie na vysokej úrovni k strednodobému hodnoteniu z roku 2024¹¹ a Agenda OSN 2030 pre udržateľný rozvoj¹².

Stratégia vychádza z hodnotenia stratégie a akčného plánu EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025¹³, v ktorom sa vyzdvihla jej hodnota a zároveň zdôraznila potreba prístupu zameraného na výsledky. Opiera sa o monitorovanie situácie v oblasti drog príslušnými agentúrami EÚ, najmä zo strany Agentúry Európskej únie pre drogy (ďalej len „EUDA“), ktorá je všeobecne uznávaná ako stredisko vedeckej excelentnosti v oblasti drogovej problematiky a ktorej bola zverená nová kľúčová úloha pri zvyšovaní pripravenosti Únie prostredníctvom posilneného mandátu¹⁴, a zo strany Europolu, ktorý poskytuje spoľahlivé analýzy založené na spravodajských informáciách na podporu úsilia o presadzovanie práva. Zahŕňa významné príspevky z nepretržitého dialógu s členskými štátmi a špecializovaných seminárov v prípravnom orgáne Rady zodpovednom za politiku v oblasti drog, ako aj cenné podnety skupín občianskej spoločnosti, ako je napríklad Fórum občianskej spoločnosti pre oblasť drog. Stratégia je kľúčovým výstupom európskej stratégie vnútornej bezpečnosti (ProtectEU)¹⁵ a je v súlade so Stratégiou únie pripravenosti¹⁶, európskou zdravotnou úniou¹⁷ vrátane posilneného rámca EÚ pre zdravotnú bezpečnosť¹⁸ a návrhom Komisie na nové pravidlá týkajúce sa drogových prekurzorov¹⁹.

Vzhľadom na výsledky hodnotenia, v ktorom sa zdôraznila potreba navrhnuť **operačnú reakciu** na situáciu v oblasti drog, dopĺňa Komisia stratégiu osobitným **akčným plánom EÚ na boj proti obchodovaniu s drogami** s cieľom narušiť organizované zločinecké siete, ktoré stoja za obchodovaním s drogami, zameraním sa na ich trasy a zločinecké metódy. Na základe priorít

---

⁹Výsledný dokument mimoriadneho zasadnutia Valného zhromaždenia OSN o celosvetovom drogovom probléme z roku 2016 „Náš spoločný záväzok účinne riešiť celosvetový drogový problém a bojovať s ním“.

¹⁰ Ministerial declaration of 2019 on strengthening our actions at the national, regional, and international levels to accelerate the implementation of our joint commitments to address and counter the world drug problem (ministerské vyhlásenie z roku 2019 o zintenzívnení našich opatrení na vnútroštátnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni s cieľom urýchliť vykonávanie našich spoločných záväzkov a riešiť celosvetový drogový problém a bojovať s ním).

¹¹ Vyhlásenie Komisie pre omamné látky na vysokej úrovni k strednodobému hodnoteniu z roku 2024, ktoré nadväzuje na ministerské vyhlásenie z roku 2019.

¹² Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov, Valné zhromaždenie OSN, Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, A/RES/70/1, 21. októbra 2015.

¹³ Pracovný dokument útvarov Komisie – Zhrnutie hodnotenia stratégie EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025 a akčného plánu EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025 [SWD(2025) 188 final]; pracovný dokument útvarov Komisie – Hodnotenie stratégie EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025 a akčného plánu EÚ v oblasti drog na obdobie 2021 – 2025 [SWD(2025) 187 final].

¹⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_23_1936.

¹⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – *ProtectEU: európska stratégia vnútornej bezpečnosti* [COM(2025) 148 final].

¹⁶ Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o *Európskej stratégii únie pripravenosti* [JOIN(2025) 130 final].

¹⁷ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, *Európska zdravotná únia: spoločné kroky pre zdravie ľudí* [COM (2024) 206 final].

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2371 z 23. novembra 2022 o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1082/2013/EÚ (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 314, 6.12.2022, s. 26 – 63).

¹⁹ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o monitorovaní a kontrole drogových prekurzorov, ktorým sa zrušujú nariadenia (ES) č. 273/2004 a (ES) č. 111/2005 [COM(2025) 747 final].

stanovených v stratégii sa v akčnom pláne uvádzajú naliehavé konkrétne opatrenia, ktoré sa majú prijať na úrovni EÚ v rokoch 2026 až 2030. Tento akčný plán zahŕňa 19 operačných opatrení, ktorými sa bude predovšetkým plniť strategický záväzok posilniť bezpečnosť EÚ, ale aj zvýšiť pripravenosť, riešiť škody spôsobené náborm mladých ľudí a budovať silné partnerstvá na riešenie problému obchodovania s drogami.

I. ZLEPŠENIE PRIPRAVENOSTI A REAKCIE

Dynamika ponuky nelegálnych drog a dopytu po nich sa rýchlo vyvíja, pričom ju poháňajú vplyvné celosvetové zločinecké siete a podnecuje geopolitický a technologický vývoj²⁰. Rýchlo sa objavujú nové, potenciálne toxickejšie a návykovejšie psychoaktívne látky, čím sa zvyšuje riziko otráv a úmrtí súvisiacich s drogami. Zlepšenie pripravenosti Európy v oblasti zdravotných, sociálnych a bezpečnostných aspektov súvisiacich s drogami má zásadný význam.

Strategická priorita č. 1 – Posilnenie pripravenosti EÚ na riešenie hrozieb súvisiacich s drogami

EÚ musí zintenzívniť monitorovanie situácie v oblasti drog v EÚ a aktualizovať svoje systémy a siete na zhromažďovanie, analýzu a šírenie údajov, s cieľom dokázať lepšie predvídať nové problémy v oblasti drog a reagovať na ne, a to aj prostredníctvom opatrení pripravenosti a iných reakcií založených na dôkazoch.

1.1. Zvyšovanie informovanosti o rizikách a prezieravý prístup EÚ

Posilnenie situačnej informovanosti EÚ znamená zlepšenie jej schopnosti rýchlo analyzovať a zdieľať údaje o nových trendoch. Agentúra EUDA poskytuje základné nástroje, ako je napríklad európska sieť forenzných a toxikologických laboratórií, ktoré sa musia účinne zaviesť, aby sa zlepšila pripravenosť EÚ.

Agentúry EÚ, najmä EUDA a Europol, by mali v úzkej spolupráci s členskými štátmi **zlepšiť včasnosť monitorovania situácie v oblasti drog na úrovni EÚ**. Agentúra EUDA bude členským štátom pomáhať pri zlepšovaní jednotného zhromažďovania údajov s využitím zdrojov, ako sú nástroje geopriestorového spravodajstva Štatistického úradu EÚ (Eurostat) a údaje z Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb (ďalej len „ECDC“). Bude používať inovatívne prístupy na identifikáciu včasných signálov, ktoré poukazujú na zmeny v situácii v oblasti drog, pričom bude vychádzať z existujúcich analýz údajov z urgentných prípadov v nemocniciach, zvyškov injekčných striekačiek alebo komunálnych odpadových vôd.

Vzhľadom na rýchly a neustály výskyt nových látok má **rýchle zdieľanie informácií v rámci celej EÚ** kľúčový význam. Na tento účel bude agentúra EUDA modernizovať systém včasného varovania EÚ, aby bolo možné rýchlo identifikovať nové psychoaktívne látky, monitorovať ich zloženie a účinnosť, posudzovať ich škodlivosť a systematicky poskytovať tieto informácie členským štátom. Európska sieť forenzných a toxikologických laboratórií bude podporovať túto

---

²⁰ Europol (2025), *European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment – The changing DNA of serious and organized crime* (Posúdenie hrozieb závažnej a organizovanej trestnej činnosti v Európskej únii – meniaci sa DNA závažnej a organizovanej trestnej činnosti).

výmenu informácií a poskytovať odborné znalosti EÚ. Okrem toho v určitých prípadoch vážneho cezhraničného ohrozenia zdravia majú orgány členských štátov alebo Komisia vydať varovanie v systéme včasného varovania a reakcie²¹, aby sa zaručila účinnejšia reakcia.

EÚ a členské štáty by mali posilniť svoje **prognostické kapacity** využívaním nových a existujúcich dátových systémov. Pomôže to predvídať strednodobý a dlhodobý vývoj drogových trendov, ako je vplyv digitalizácie, riziká pre mladých ľudí a nárast syntetických drog. Agentúra EUDA zintenzívni svoje činnosti v oblasti monitorovania situácie a prognostických činností s cieľom identifikovať nedostatky na trhoch s drogami vrátane vplyvu digitalizácie, potenciálneho vplyvu nových syntetických drog a problémov vyplývajúcich zo zmien politiky.

1.2. Zlepšenie schopnosti EÚ reagovať

EÚ musí byť lepšie pripravená reagovať na nové hrozby súvisiace s drogami. Na tento účel **vypracuje** EUDA v spolupráci s národnými expertmi **posúdenia hrozieb týkajúce sa nových zdravotných a bezpečnostných hrozieb súvisiacich s drogami**. Posúdenia budú obsahovať jasné možnosti reakcie na zmiernenie hrozieb na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ²². Pripravenosť EÚ sa musí vzťahovať na vzostup nových účinných syntetických drog. Agentúra EUDA bude preto iniciovať posúdenie hrozieb týkajúce sa vysoko účinných syntetických opioidov v Európe.

Okrem toho by členské štáty mali ako doplnok k úsiliu EÚ v rámci plánu prevencie, pripravenosti a reakcie Únie pre krízy v oblasti zdravia²³ vypracovať **vnútroštátne opatrenia pripravenosti a reakcie**. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby ich systémy dokázali predvídať hrozby, predchádzať im a zmiernovať ich, a to aj prostredníctvom rýchleho nasadenia zdravotníckych protopatrení a zásob na zníženie škôd.

Agentúra EUDA bude takisto vydávať ciele rýchle zdravotné a bezpečnostné upozornenia na závažné riziká súvisiace s drogami, ako sú napríklad vysoko účinné syntetické drogy, a to prostredníctvom **európskeho systému upozorňovania na drogy**²⁴. Tento systém upozorňovania prispeje k účinnej a včasnej komunikácii o rizikách, prepojeniu s vnútroštátnymi systémami upozorňovania a priamemu osloveniu zdravotníckych pracovníkov a príslušníkov orgánov presadzovania práva.

1.3. Spájanie výskumného úsilia

Úsilie na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni by sa malo zamerať na lepšie pochopenie medzier vo výskume v súvislosti s drogovým správaním, možnosťami liečby, užívaním viacerých látok, poruchami duševného zdravia a spoločenským vplyvom obchodovania s drogami. Prostredníctvom dialógov o výskume²⁵ sa EÚ snaží uľahčiť **výmenu poznatkov a stanoviť**

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2371 z 23. novembra 2022 o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1082/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 314, 6.12.2022, s. 26).

²² V synergii s posúdením plánovania prevencie, pripravenosti a reakcie podľa článku 8 nariadenia (EÚ) 2022/2371 o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia.

²³ Pracovný dokument útvarov Komisie, ktorým sa zavádza plán prevencie, pripravenosti a reakcie Únie pre krízy v oblasti zdravia [SWD(2025) 393 final].

²⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1322 z 27. júna 2023 o Agentúre Európskej únie pre drogy (EUDA) a o zmene nariadenia (ES) č. 1920/2006 (Ú. v. EÚ L 166, 30.6.2023, s. 6), článok 13.

²⁵ Každoročná výmena informácií o výskume v oblasti drog v rámci horizontálnej skupiny pre drogy na posilnenie prepojenia medzi politikou a výskumom a spolupráce na úrovni EÚ, ktorá sa nadviazala na základe záverov Rady z decembra 2009 o zvýšení spôsobilosti EÚ v oblasti výskumu nedovolených drog (17177/09).

priority výskumu. Agentúra EUDA vytvorí výskumnú databázu týkajúcu sa drog a znalostné spoločenstvo, ktoré bude spájať tvorcov politík, vedcov, občiansku spoločnosť a odborníkov z praxe s cieľom odstrániť kritické medzery v znalostiach. S cieľom podporiť inovácie v bezpečnostnom priemysle, ktoré priamo prospievajú presadzovaniu práva, bude Európska komisia mapovať naliehavé technologické a operačné potreby orgánov presadzovania práva v boji proti organizovanej trestnej činnosti vrátane obchodovania s drogami.

Inovácie naďalej zohrávajú kľúčovú úlohu pri riešení nových zdravotných a bezpečnostných hrozieb, ktoré predstavujú drogy, ako sú nové psychoaktívne látky a nové formy užívania vrátane vapovania. S využitím nových technológií a umelej inteligencie by EÚ a členské štáty mali zabezpečiť primerané financovanie inovácií a posilniť technológie odhaľovania, do ktorých je integrovaná umelá inteligencia, s cieľom rýchlo identifikovať prekursorov na hraniciach EÚ a pomôcť orgánom presadzovania práva pri likvidácii výroby drog. Komisia bude s podporou Európolu a agentúry EUDA koordinovať šírenie inovačných postupov medzi aktérmi v protidrogovom sektore. **Inovatívne nástroje na mapovanie vidieckych výrobných oblastí, koridorov pre obchodovanie s ľudmi a environmentálnych rizikových zón je potrebné rozšíriť**, aby sa zlepšila kvalita spravodajských informácií. Na zlepšenie technických zručností orgánov presadzovania práva by sa mala poskytovať odborná príprava, ktorú by mal dopĺňať prebiehajúci výskum na spresnenie spravodajských informácií, čím sa zabezpečí komplexné chápanie problémov súvisiacich s drogami a účinná reakcia na ne.

Prostredníctvom programov EÚ na financovanie výskumu a inovácií podporí Komisia výskum zameraný na pochopenie porúch a vzorcov správania súvisiacich s užívaním drog, ako aj inovatívne terapie užívania stimulantov a bezpečné využívanie opioidov a psychoaktívnych látok na lekárske účely. Podpora digitálnych nástrojov a zdravotníckych aplikácií je nevyhnutná na optimalizáciu zdravotníckych a sociálnych systémov.

V tejto súvislosti európsky priestor pre zdravotné údaje (EHDS) uľahčí zabezpečený prístup k elektronickým zdravotným údajom vo všetkých členských štátoch, čím sa podporí výskum, inovácie a tvorba verejnej politiky v oblasti zdravotných trendov súvisiacich s drogami, výsledkov liečby a vplyvu nových psychoaktívnych látok²⁶.

Kľúčové priority

Komisia a členské štáty by mali s podporou príslušných agentúr EÚ:

- **uľahčiť výmenu poznatkov a stanovovanie výskumných priorít prostredníctvom dialógov v oblasti výskumu,**
- **koordinovať operačnú podporu a šírenie inovačných postupov a riešení medzi príslušnými aktérmi v protidrogovom sektore.**

V súlade so svojím rozšíreným mandátom agentúra EUDA:

- **zmodernizuje systém včasného varovania EÚ s cieľom rýchlo a systematicky identifikovať nové psychoaktívne látky a sprostredkovať tieto informácie členským štátom,**

²⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/327 z 11. februára 2025 o európskom priestore pre zdravotné údaje a o zmene smernice 2011/24/EÚ a nariadenia (EÚ) 2024/2847 (Ú. v. EÚ L, 2025/327, 5.3.2025).

- zaviesť európsky systém upozorňovania na drogy s cieľom vydávať ciele rýchlé upozornenia v oblasti zdravia a bezpečnosti týkajúce sa závažných rizík súvisiacich s drogami,
- vypracovať posúdenia hrozieb v súvislosti s novými hrozbami pre zdravie a bezpečnosť súvisiacimi s drogami a vykonať osobitné posúdenie hrozieb týkajúce sa vysoko účinných syntetických opioidov v Európe,
- zlepšiť včasné monitorovanie situácie v oblasti drog prostredníctvom rozšírenia zhromažďovania údajov v celej EÚ, najmä na základe rýchleho podávania správ z národných kontaktných miest siete Reitox²⁷.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- vypracovali vnútroštátne opatrenia pripravenosti a reakcie zahŕňajúce kroky na predvídanie a zmiernenie nových a vznikajúcich hrozieb súvisiacich s drogami.

II. OCHRANA VEREJNÉHO ZDRAVIA

Na verejné zdravie má veľký vplyv rastúca dostupnosť a užívanie rozmanitých a účinných nelegálnych drog. V **popredí reakcie EÚ na užívanie nelegálnych drog preto zostáva zníženie dopytu**. Komplexný súbor opatrení by mal v spojení s úsilím o znižovanie škôd spoločne slúžiť na dosiahnutie troch hlavných cieľov: znížiť užívanie drog, poskytnúť každému dostupnú liečbu a podporovať zotavovanie a sociálnu reintegráciu osôb s poruchami súvisiacimi s užívaním drog.

Strategická priorita č. 2: Vykonávanie prevencie založenej na dôkazoch a zvyšovanie informovanosti o rizikách

EÚ by sa mala aktívne zapojiť do prevencie a znižovania užívania drog prostredníctvom vykonávania a rozširovania róznych preventívnych činností a činností na zvyšovanie informovanosti vo všetkých členských štátoch a zároveň posilňovať účinné zdravotné intervencie založené na dôkazoch.

2.1. Posilnenie účinných preventívnych činností

Prevencia založená na dôkazoch by mala byť ústredným prvkom prístupu EÚ v oblasti verejného zdravia zameraného na zníženie rizík drogovej závislosti a škôd súvisiacich s drogami. Členské štáty by preto mali **zintenzívniť všeobecné preventívne činnosti**. Programami včasnej prevencie by sa mala budovať odolnosť, zvyšovať zdravotná gramotnosť a podporovať životné zručnosti a zdravý životný štýl. Mali by sa realizovať **environmentálne preventívne činnosti** na zníženie vystavenia jednotlivcov užívaniu látok a závislosti od nich²⁸. Na výrazné posilnenie odolnosti občanov sa činnosti v oblasti protidrogovej prevencie musia integrovať s intervenciami

²⁷ Európska informačná sieť o drogách a drogovej závislosti („sieť Reitox“).

²⁸ Environmentálne intervencie sú regulačné, ekonomické a fyzické opatrenia zamerané na zmenu kultúrneho, sociálneho, fyzického a ekonomického kontextu, v ktorom sa ľudia rozhodujú (o užívaní drog), a na podporu zdravších rozhodnutí.

zameranými na iné kritické zdravotné faktory, ako je napríklad požívanie tabaku a škodlivé požívanie alkoholu, spolu s komplexnými iniciatívami na podporu zdravia.

Komisia zintenzívni svoju prácu v oblasti preventívnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom iniciatív zameraných na kardiovaskulárne ochorenia a duševné zdravie v rámci iniciatívy Zdravšie spolu – rámec EÚ v oblasti neprenosných ochorení²⁹. Tento prístup pomáha znižovať užívanie drog a posilňovať odolnosť duševného zdravia voči poruchám súvisiacim s užívaním látok. Komisia podporuje členské štáty komplexným prístupom k duševnému zdraviu prostredníctvom osobitného oznámenia³⁰ zameraného na zraniteľné skupiny a nerovnosti v oblasti zdravia. Medzi kľúčové iniciatívy patrí budovanie kapacít pre členské štáty v spolupráci so Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO)³¹, ako aj zriadenie programu EÚ PROMENS³², školiaceho a výmenného programu v oblasti duševného zdravia so zameraním na podporu zraniteľných skupín.

Zároveň musíme zlepšiť vnímanie rizík pre zdravie a bezpečnosť, ktoré súvisia s užívaním drog, ich výrobou a obchodovaním s nimi, zo strany občanov. Vážnym problémom je rastúce užívanie stimulantov, ako je kokaín, ktoré nielenže predstavuje významné problémy pre verejné zdravie vrátane dlhodobých zdravotných rizík³³, ale vyvoláva aj bezpečnostné obavy súvisiace s násilím a kriminalitou spojenou s trhom s kokaínom³⁴. EÚ by preto mala podporovať komunikáciu zameranú na zvyšovanie informovanosti založenú na dôkazoch. V záujme účinnejšieho riešenia týchto problémov bude agentúra EUDA pomáhať členským štátom **rozvíjať účinné činnosti na zvyšovanie informovanosti** zamerané na prioritné oblasti vrátane užívania kokaínu a nových účinných syntetických drog.

Okrem toho by sa členské štáty mali zamerať na vytváranie a podporu **cielených preventívnych opatrení** osobitne určených pre skupiny, ktoré sú zvlášť zraniteľné pri vystavení nelegálnym drogám. Patria k nim mladí ľudia, ktorým hrozí riziko experimentovania s drogami alebo ktorí už s nimi experimentujú, a ľudia s akútnymi a chronickými poruchami duševného zdravia. Cielené preventívne činnosti by mali mať vedecký základ, mali by byť prispôsobené konkrétnym sociálno-ekonomickým a kultúrnym podmienkam a mali by sa vykonávať v rôznych prostrediach, ako sú školy, šport, nočný život, internet a platformy sociálnych médií, ako aj väzenské zariadenia.

2.2. Šírenie dôkazov pre účinné preventívne činnosti

EÚ by mala podporovať vykonávanie **programov zvyšovania informovanosti a prevencie založených na dôkazoch**, monitorovať nové intervencie, preskúmať ich účinnosť a šíriť najlepšie postupy.

Vo všetkých členských štátoch by sa malo posilniť vykonávanie existujúcich **noriem kvality** v oblasti prevencie. Minimálne normy kvality v oblasti znižovania dopytu, európske normy kvality v oblasti protidrogovej prevencie, medzinárodné normy Úradu OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC)/WHO v oblasti prevencie užívania drog a európske osnovy prevencie poskytujú

²⁹ [Healthier together – EU non-communicable diseases initiative – Public Health](#) (Spoločne zdravšie – iniciatíva EÚ v oblasti neprenosných ochorení – Verejné zdravie).

³⁰ [Duševné zdravie – Verejné zdravie – Európska komisia](#).

³¹ [who.int/europe/activities/partnering-with-the-european-union-\(eu\)-to-tackle-mental-health-challenges](#).

³² [Stránka projektu EU-PROMENS – EU-PROMENS](#).

³³ EUDA (2025), *Európska správa o drogách 2025. Trendy a vývojové zmeny*.

³⁴ EUDA a Europol (2024). *Analýza trhov s drogami v EÚ: Kľúčové poznatky pre politiku a prax*.

praktické usmernenia pre účinnú prevenciu. Malo by sa posilniť vnútroštátne úsilie o zlepšenie kvality činností v oblasti prevencie, liečby a starostlivosti prostredníctvom vypracovania modulov odbornej prípravy pre lekárov, zdravotníckych pracovníkov, sociálnych pracovníkov, orgány presadzovania práva a činiteľov s rozhodovacou právomocou.

Strategická priorita č. 3: Zlepšenie liečby, zotavovania a reintegrácie

Členské štáty by mali zabezpečiť, aby osoby užívajúce drogy mali prístup k zdravotnej a sociálnej starostlivosti, a to poskytovaním cenovo dostupnej liečby zosúladenej s činnosťami zameranými na reintegráciu a sociálne začlenenie.

3.1. Zjednodušenie prístupu k dobrovoľným, integrovaným a prispôsobeným možnostiam liečby

Ľudia, ktorí užívajú drogy, by mali mať jednoduchý a včasný **prístup k cenovo dostupnej, kvalitnej a prispôbenej liečbe** v súlade s právom na starostlivosť stanoveným v Európskom pilieri sociálnych práv³⁵. Vzhľadom na to, že v obehu je množstvo nelegálnych drog, má nedostatočná dostupnosť a využívanie liečby negatívny vplyv na zdravie.

V dôsledku toho by sa vnútroštátne a regionálne systémy zdravotnej starostlivosti mali usilovať o zlepšenie svojej schopnosti poskytovať účinné služby zamerané na ľudí v oblasti liečby porúch spôsobených užívaním drog a zotavovania z nich v celej Európe vrátane menej rozvinutých regiónov, vidieckych a odľahlých oblastí a najvzdialenejších regiónov EÚ. Keďže sa uznáva, že potreby jednotlivcov sa líšia, členské štáty sa vyzývajú, aby v rámci kontinuálnej starostlivosti ponúkali **širokú škálu možností liečby založených na dôkazoch**. Patria sem integrované služby pre osoby, ktoré čelia užívaniu viacerých látok, a osoby so súbežnými problémami s drogami a duševným zdravím³⁶. Na riešenie problémov spojených s užívaním stimulantov, ako je kokaín, sú potrebné ďalšie možnosti liečby. Integrované služby protidrogovej liečby by mali v sebe spájať zdravotné a sociálne služby a v prípade potreby aj služby presadzovania práva, aby odrážali vzájomné prepojenie zdravia, sociálneho blaha a bezpečnosti.

Okrem toho by členské štáty mali rozšíriť prevenciu, liečbu a starostlivosť súvisiacu s drogami v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody s cieľom riešiť vyšší výskyt užívania drog v prostredí väzenských zariadení v porovnaní s bežnou populáciou. Liečba, rehabilitácia a zotavovanie musia pokračovať počas uväznenia aj po prepustení.

Prístup k liečbe v Európe by mal byť **dobrovoľný** a veľmi kvalitný. Členské štáty by mali **zlepšiť kvalitu poskytovanej liečby**, aby zodpovedala najnovším vedeckým dôkazom a vyvíjajúcim sa spoločenským potrebám. Členské štáty sa preto vyzývajú, aby aktualizovali a zaviedli minimálne normy kvality v oblasti znižovania dopytu po drogách, ktoré prijala Rada v roku 2015³⁷, a aby sa zapojili do spolupráce s organizáciami občianskej spoločnosti a partnerskými skupinami. Agentúra EUDA bude podporovať toto úsilie, hodnotiť kvalitu intervencií na vnútroštátnej,

³⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Vytvorenie Európskeho piliera sociálnych práv [COM(2017) 0250 final].

³⁶ Závery Rady z decembra 2023 o ľuďoch s poruchami z užívania drog a inými súbežnými duševnými poruchami (16112/23).

³⁷ Závery Rady zo septembra 2018 o vykonávaní akčného plánu EÚ na boj proti drogám na roky 2013 – 2016, pokiaľ ide o minimálne normy kvality v oblasti znižovania dopytu po drogách v Európskej únii (11985/15).

regionálnej a miestnej úrovni (kvalita EÚ) a vypracovať **komplexné usmernenia pre normy kvality v celej EÚ**.

3.2. Podpora reintegrácie a sociálneho začlenenia

Služby protidrogovej liečby by mali byť doplnené činnosťami, ktoré stimulujú zotavenie a sociálnu reintegráciu a podporujú celospoločenský prístup. Aby sa predišlo tomu, že jednotlivci preklázu medzerami, je nevyhnutné podporovať aktívnu spoluprácu medzi službami v oblasti zdravotníctva, sociálnych vecí, zamestnanosti, mládeže a znižovania škôd.

Užívanie drog môže byť dôsledkom aj príčinou sociálneho vylúčenia. Členské štáty musia zlepšiť **reintegráciu osôb** s poruchami súvisiacimi s užívaním drog do komúnít a do trhu práce. To pomáha znižovať užívanie drog a riziko recidívy po liečbe. S cieľom prispieť k tomuto úsiliu bude Komisia podporovať sociálno-ekonomickú integráciu ľudí v zraniteľných situáciách, vrátane osôb užívajúcich drogy, prostredníctvom súčasných a budúcich výdavkových nástrojov EÚ, ako sú Európsky sociálny fond plus (ďalej len „ESF+“) a Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“) alebo navrhované vnútroštátne a regionálne partnerské plány po roku 2028.

Aj sociálne opatrenia môžu mať skutočný význam pre osoby užívajúce drogy, najmä pre tých, ktorým hrozí aj chudoba, sociálne vylúčenie alebo bezdomovectvo. Členské štáty sa vyzývajú, aby **zavedli opatrenia sociálnej podpory zamerané na osoby užívajúce drogy**, a to aj prostredníctvom projektov v rámci komúnít a rovesníckych projektov týkajúcich sa zotavovania, bývania, pomoci v oblasti duševného zdravia a pracovných príležitostí. Komisia posilní opatrenia na riešenie viacerých rozmerov a štrukturálnych príčin vylúčenia a prístup k sociálnym a podporným službám, a to aj v kontexte pripravovanej stratégie EÚ v oblasti boja proti chudobe. Okrem toho Komisia v rámci **európskej platformy na boj proti bezdomovectvu** stanoví potreby zraniteľných skupín vrátane osôb užívajúcich drogy a bude bojovať proti bezdomovectvu v rámci všetkých politík.

Integrácia bezpečnostných a sociálnych politík je nevyhnutná. Alternatívy k vyšetrovacej väzbe³⁸ a k donucovacím sankciám³⁹ môžu pomôcť pri sociálno-ekonomickej reintegrácii osôb, ktoré spáchali trestné činy súvisiace s drogami, pomôcť znížiť recidívu, zmierniť stigmatizáciu a potenciálne znížiť súdne náklady a zároveň zlepšiť výsledky v oblasti bezpečnosti. Členské štáty by mali **posilniť a rozšíriť dostupnosť takýchto alternatív** s cieľom lepšie prepojiť trestné, sociálne a zdravotné systémy, najmä v prípade mladých ľudí.

Agentúra EUDA s cieľom šíriť vedecké dôkazy a najlepšie postupy medzi širší okruh odborníkov zavedie novú vzdelávaciu platformu – PLATO 2.0 – v rámci ktorej budú k dispozícii rozšírené a prispôsobené možnosti elektronického vzdelávania o sociálnej reintegrácii.

---

³⁸ Odporúčanie Komisie (EÚ) 2023/681 z 8. decembra 2022 o procesných právach podozrivých a obvinených osôb, na ktoré sa vzťahuje väzba, a o materiálnych podmienkach obmedzenia osobnej slobody (Ú. v. EÚ L 86, 24.3.2023, s. 44).

³⁹ Alternatívy k donucovacím opatreniam sú vymedzené ako opatrenia, ktorých súčasťou je nejaký rehabilitačný prvok alebo ktoré nepredstavujú intervenciu (napr. rozhodnutie neobviniť alebo trestne nestíhať), a opatrenia používané namiesto väzenia alebo inej formy trestu (napr. podmienený trest s nariadením protidrogovej liečby).

Kľúčové priority

Komisia:

- zintenzívni úsilie v oblasti preventívnej zdravotnej starostlivosti a zavedie iniciatívu „Spoločne zdravšie – iniciatíva EÚ v oblasti neprenosných ochorení“,
- bude pokračovať vo svojich hlavných projektoch na základe oznámenia o komplexnom prístupe k duševnému zdraviu.

Agentúra EUDA:

- bude podporovať členské štáty pri navrhovaní účinných činností na zvyšovanie informovanosti o vplyve užívania drog a obchodovania s drogami,
- vypracuje a bude presadzovať komplexné usmernenia pre celú EÚ týkajúce sa minimálnych noriem kvality a poskytovať členským štátom poradenstvo pri vykonávaní účinnej prevencie a liečby.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- zintenzívnili všeobecnú a environmentálnu zdravotnú prevenciu a vypracovali a vykonávali preventívne činnosti založené na dôkazoch, ktoré sú osobitne určené pre skupiny v zraniteľných situáciách a mladých ľudí,
- posilnili dostupnosť možností liečby založených na dôkazoch, ktoré sú integrované do kontinuálnej starostlivosti a ktorými sa rieši zvýšené užívanie stimulantov,
- podporovali integráciu osôb užívajúcich drogy prostredníctvom opatrení sociálnej podpory a posilnili a rozšírili dostupnosť alternatív k vyšetrovacej väzbe a donucovacím sankciám za trestné činy súvisiace s drogami.

III. ZLEPŠENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANA SPOLOČNOSTI

Siete obchodovania s drogami pôsobia celosvetovo a prinášajú so sebou násilie, korupciu, prenikanie do legálneho hospodárstva a škody pre spoločnosť. Siete nelegálneho obchodovania dovážajú do EÚ bezprecedentné množstvá kokaínu, ako aj iných nelegálnych drog. Predchádzanie drogovej trestnej činnosti a jej narušenie je nevyhnutné na rozbitie zločineckých sietí, narušenie trás nelegálneho obchodovania a likvidáciu zariadení na výrobu drog.

Stratégia ponúka komplexný rámec na riešenie situácie v oblasti drog so zameraním na kľúčové otázky súvisiace s obchodom s drogami. Dopĺňa ju osobitný akčný plán, v ktorom sa vymedzujú konkrétne prioritné opatrenia, ktoré si vyžadujú ďalšie rozvíjanie alebo zvýšené úsilie. Cieľom akčného plánu je zvýšiť bezpečnosť v reakcii na súčasnú situáciu v oblasti drog a možno ho doplniť ďalšími opatreniami v závislosti od vývoja situácie v oblasti drog.

Strategická priorita č. 4: Posilnenie spolupráce v oblasti presadzovania práva a justície

EÚ zintenzívni svoje úsilie o rozbitie vysoko rizikových zločineckých sietí, ktoré prispievajú k šíreniu nelegálnych drog na jej území. To zahŕňa navrhovanie prísnejších pravidiel na boj proti organizovanej trestnej činnosti, posilňovanie kapacít orgánov presadzovania práva a justičných

orgánov pri vyšetovaní a stíhaní, vymáhanie príjmov z trestnej činnosti a narušenie zločineckých operácií vo väzenských systémoch.

4.1. Účinný právny rámec na boj proti obchodovaniu s drogami

Komisia v roku 2026 navrhne **revidované pravidlá boja proti organizovanej trestnej činnosti**, ktorými sa posilnia možnosti rozbitia sietí organizovanej trestnej činnosti stojacich za obchodovaním s drogami. Okrem toho vyhodnotí rámcové rozhodnutie o obchode s drogami⁴⁰ s cieľom posúdiť, či naďalej spĺňa svoj účel, pričom posúdi najmä jeho prínos k účinnej cezhraničnej spolupráci. Komisia takisto posúdi potrebu posilniť európsky vyšetrovací príkaz s cieľom zlepšiť cezhraničné zhromažďovanie dôkazov v trestných veciach.

4.2. Posilnenie kapacít orgánov presadzovania práva a justičných orgánov

Vyšetrovanie operácií v rámci organizovanej trestnej činnosti a obchodovania s drogami v súčasnom kriminálnom prostredí je náročné. Účinné rozbitie týchto sietí si vyžaduje koordinované úsilie orgánov presadzovania práva a justičných orgánov, ktoré sa opiera o intenzívnu cezhraničnú spoluprácu a výmenu informácií. Keďže zločinecké siete sú čoraz sofistikovanejšie, musia sa im prispôbiť aj reakcie orgánov presadzovania práva a súdnych orgánov, a to pomocou nových technológií a umelej inteligencie. Členské štáty by mali uprednostniť posilnenie kapacít týchto orgánov na účinné odhaľovanie, vyšetrovanie a trestné stíhanie obchodovania s drogami s využitím lepších právnych a operačných nástrojov.

Posilnenou Európskou multidisciplinárnou platformou proti hrozbám trestnej činnosti (ďalej len „EMPACT“) sa posilní operačná, cezhraničná spolupráca. V rámci nového cyklu platformy EMPACT sa určili kľúčové priority v oblasti boja proti obchodovaniu s drogami a identifikácie a narušania najnebezpečnejších zločineckých sietí⁴¹.

Agentúry a orgány EÚ budú podporovať vnútroštátne orgány v boji proti obchodovaniu s drogami. Činnosti Europolu v oblasti boja proti obchodovaniu s drogami poskytujú rámec pre operačnú spoluprácu. Mandát Europolu sa posilní, ako bolo oznámené v stratégii vnútornej bezpečnosti ProtectEU, a bude poskytovať posilnenú podporu členským štátom v boji proti obchodovaniu s drogami. Eurojust podporuje vnútroštátne justičné orgány pri účinnom stíhaní sietí obchodovania s drogami. Jeho posilnený mandát poslúži aj boju proti obchodovaniu s drogami tým, že sa zvýši schopnosť Eurojustu podporovať vyšetrovanie a stíhanie trestných činov súvisiacich s drogami. Nový Colný orgán EÚ a Colné dátové centrum EÚ lepšie vybaví colné orgány na vykonávanie analýzy rizík na úrovni EÚ a ďalej zlepší spoluprácu medzi colnými orgánmi a ostatnými orgánmi presadzovania práva.

Aktualizovaný mandát agentúry EUDA zvyšuje jej schopnosť monitorovať vývoj na trhu s drogami a poskytovať reakcie založené na dôkazoch na boj proti nemu. CEPOL, agentúra EÚ pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva, zvýši svoju podporu členským štátom prostredníctvom budovania kapacít a odbornej prípravy. Plánované posilnenie Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž Frontex poskytne tejto agentúre pokročilú technológiu dohľadu

⁴⁰ Rámcové rozhodnutie Rady 2004/757/SVV z 25. októbra 2004, ktorým sa stanovujú minimálne ustanovenia o znakoch skutkových podstat trestných činov a trestov v oblasti nezákonného obchodu s drogami (Ú. v. EÚ L 335, 11.11.2004, s. 8).

⁴¹ Závery Rady z júna 2025 o posilnení platformy EMPACT a o prioritách EÚ v boji proti trestnej činnosti pre ďalší cyklus EMPACT na roky 2026 – 2029 (9397/25).

a nástroje prehľadu o situácii na hraniciach. Tým sa zvýši kapacita agentúry Frontex na odhaľovanie, prevenciu a boj proti cezhraničnej trestnej činnosti na vonkajších hraniciach vrátane obchodovania s drogami. Mali by sa rozvíjať ďalšie synergie s programami bezpečnej konektivity a vesmírnymi programami EÚ s cieľom posilniť kapacity agentúry Frontex v oblasti zabezpečenej komunikácie, odolného určovania polohy, navigácie a časového riadenia a pozorovania Zeme.

4.3. Sledovanie peňazí v boji proti zločineckým organizáciám

Sledovanie peňazí má zásadný význam pre boj proti organizovanej trestnej činnosti a siet'ám obchodovania s drogami. V roku 2024 posilnila EÚ právny rámec v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí⁴², ako aj v oblasti vymáhania majetku a konfiškácie, čím zdôraznila význam finančných vyšetrovaní pre narušenie činnosti zločineckých organizácií. Členské štáty by mali bezodkladne začleniť posilnené pravidlá týkajúce sa **vymáhania majetku a konfiškácie**⁴³ do vnútroštátneho práva a využiť ich plný potenciál.

V záujme ochrany miestnych spoločností a legálnych podnikov by EÚ a členské štáty mali zintenzívniť úsilie o odhaľovanie **prenikania** trestnej činnosti **do legálnych podnikov** a predchádzanie takémuto prenikaniu, pričom by mali uplatňovať administratívny prístup⁴⁴. EÚ musí preskúmať inovačné postupy na odhaľovanie prania špinavých peňazí a sledovanie ziskov z organizovanej trestnej činnosti, aby bolo možné vystopovať a zabaviť majetok pochádzajúci z trestnej činnosti. Ako sa zdôrazňuje v stratégii vnútornej bezpečnosti ProtectEU, Komisia skúma možnosť vytvorenia nového celoeurópskeho systému na sledovanie financovania terorizmu. V reakcii na hrozbu organizovanej trestnej činnosti rozšíri posúdenie aj na zisky pochádzajúce z organizovanej trestnej činnosti.

Okrem toho sa úsilie zameria na zlepšenie využívania technológií, ako je pokročilá analytika a umelá inteligencia, na sledovanie transakcií s kryptoaktívami so zameraním na finančné operácie zločineckých organizácií, najmä v scenároch zločinu ako služby (*crime-as-a-service*).

Korupcia podporuje všetky fázy obchodovania s drogami, podkopáva legálne hospodárstvo a často ide ruka v ruke so zastrašovaním. Boj proti korupcii zostáva pri potláčaní organizovanej trestnej činnosti a obchodovania s drogami kľúčovou prioritou. Prostredníctvom pripravovanej protikorupčnej stratégie EÚ Komisia posilní opatrenia na riešenie hrozby korupcie a jej využívania zo strany organizovanej trestnej činnosti. Okrem toho bude Komisia spolupracovať so spoluzákodarcami s cieľom umožniť rýchle prijatie smernice o boji proti korupcii⁴⁵.

4.4. Riešenie problematiky obchodovania s drogami vo väzenskom prostredí

Obchodovaniu s drogami nezamedzí umiestnenie do väzenského zariadenia. Zločinecké siete využívajú komunikačné kanály a návštevníkov na pašovanie drog do väzenských zariadení a koordináciu drogových operácií mimo nich. Väzenský personál môže čeliť zastrašovaniu,

---

⁴² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1624 z 31. mája 2024 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (Ú. v. EÚ L, 2024/1624, 19.6.2024).

⁴³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1260 z 24. apríla 2024 o vymáhaní majetku a konfiškácii (Ú. v. EÚ L, 2024/1260, 2.5.2024).

⁴⁴ Závery Rady z júna 2016 o administratívnom prístupe k prevencii a boju proti závažnej a organizovanej trestnej činnosti (9935/2016).

⁴⁵ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o boji proti korupcii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2003/568/SVV a Dohovor o boji proti korupcii úradníkov Európskych spoločností alebo úradníkov členských štátov Európskej únie a ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 [COM(2023) 234 final].

pokusom o podplácanie alebo priamym hrozbám. EÚ musí pred touto hrozbou chrániť verejnú bezpečnosť a integritu justičných systémov. EÚ by mala spolu s členskými štátmi podporovať riešenia založené na dôkazoch a vymieňať si najlepšie postupy **narušania trestnej činnosti vo väzenských systémoch**.

Strategická priorita č. 5: Narušiť trasy obchodovania s drogami

EÚ je odhodlaná narušiť siete obchodovania s drogami tým, že sa zameria na trasy obchodovania po mori, zemi a vo vzduchu. Vynaloží sa sústredené úsilie na boj proti obchodovaniu s drogami v online priestore s cieľom rozbiť tieto nelegálne operácie a výrazne obmedziť činnosť príslušných zločineckých sietí.

5.1. Identifikácia a likvidácia obchodovania s drogami prostredníctvom námorných trás

Zločinecké siete vo veľkom rozsahu pašujú drogy do európskych námorných prístavov. Námorné trasy obchodovania s drogami sú veľmi diverzifikované a vedú aj cez najvzdialenejšie regióny EÚ, pričom správy poukazujú na posun v prípade modus operandi v tom zmysle, že zásielky drog prichádzajú do väčšieho počtu menších európskych prístavov. Na utajenie týchto zásielok používajú zločinci nové metódy, ktoré sú pre orgány presadzovania práva a námorné orgány často neodhaliteľné. Europol **posilní strategickú analýzu námorného obchodovania** s cieľom identifikovať operačné potreby na narušenie nových metód prepravy a ukrývania drog.

Námorné centrum analýz a operácií – narkotiká (ďalej len „MAOC-N“) by malo **ďalej zintenzívniť** svoje činnosti, najmä monitorovanie plavidiel prepravujúcich nelegálne drogy na otvorenom mori.

Hlavný rámec EÚ pre spoluprácu medzi verejným a súkromným sektorom v boji proti obchodovaniu s drogami bude spočívať v tom, že Komisia prostredníctvom rozšírenej **Európskej aliancie prístavov** bude zdieľať najlepšie postupy, čím sa zlepší odolnosť prístavov v celej EÚ. Pripravovaná stratégia EÚ pre prístavy bude klásť dôraz na bezpečnosť, pričom bude vychádzať zo strategického dialógu s vládnymi predstaviteľmi, prístavnými orgánmi, súkromným sektorom a ďalšími kľúčovými zainteresovanými stranami. Cieľom je zvýšiť bezpečnosť a pripravenosť prístavov EÚ.

5.2. Boj proti obchodovaniu s drogami prostredníctvom pozemných, poštových a balíkových služieb a leteckej dopravy

Zvýšená výroba syntetických drog v kombinácii s rýchlym rozvojom elektronického obchodu ponúka široké možnosti pašovania nelegálnych drog prostredníctvom poštových a balíkových služieb. Obchodovaním s menšími množstvami, ktoré je ťažšie odhaliť, prostredníctvom poštových a balíkových služieb, sa kumulatívne podporujú rozsiahle operácie obchodovania. S cieľom zlepšiť odhaľovanie tokov nelegálnych drog bude EÚ podporovať verejno-súkromnú spoluprácu medzi **poštovým a balíkovým sektorom, colnými orgánmi a orgánmi presadzovania práva**. Akčný plán na boj proti obchodovaniu s drogami obsahuje konkrétne kroky na pokračovanie tejto spolupráce.

Zásielky s vysokou hodnotou a malým objemom obsahujúce dizajnové prekurzory⁴⁶ alebo drogové prekurzory sa čoraz častejšie pašujú leteckými cestami. Okrem využívania komerčnej

⁴⁶ Blízky chemický príbuzný drogového prekurzora, ktorý nemá žiadne známe legitímne použitie okrem výskumu a inovácií.

leteckej dopravy prostredníctvom ľudských kuriérov zločinecké siete čoraz častejšie využívajú na nepozorované pašovanie drog súkromné lietadlá, malé lietadlá a nepravidelné lety. EÚ bude pracovať na **zvýšení monitorovania a bezpečnostných kontrol všeobecnej leteckej dopravy** vrátane zvýšenej výmeny informácií medzi príslušnými orgánmi civilného letectva a orgánmi presadzovania práva vrátane colných orgánov.

5.3. Zlepšenie monitorovania a zachytávania drog distribuovaných online

Zločinci využívajú otvorený aj temný web na propagáciu, predaj a distribúciu nelegálnych drog. Orgány presadzovania práva potrebujú rozšírené kapacity a operačnú podporu na účinné odhaľovanie a vyšetrovanie týchto online činností vrátane činností na temnom webe a sociálnych sieťach. V záujme zvýšenia bezpečnosti, ochrany maloletých a boja proti šíreniu nelegálneho obsahu online musia poskytovatelia online služieb a orgány plne dodržiavať **akt o digitálnych službách**. Komisia bude naďalej monitorovať a presadzovať dodržiavanie náležitej starostlivosti veľmi veľkých online platforiem a vyhľadávačov podľa aktu o digitálnych službách. Okrem toho **internetové fórum EÚ** využije dobrovoľnú spoluprácu s online platformami na riešenie výziev a výmenu najlepších postupov pri narúšaní predaja drog online a predchádzaní nábora maloletých osôb zločineckými sieťami, pričom bude vychádzať z opatrení zahrnutých v usmerneniach Komisie o opatreniach na zabezpečenie vysokej úrovne súkromia, bezpečnosti a ochrany maloletých online podľa článku 28 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2022/2065⁴⁷. V rámci internetového fóra EÚ sa touto činnosťou posilní úloha platforiem sociálnych médií pri prevencii užívania drog s osobitným zameraním na oslovenie mladých ľudí v spolupráci s agentúrou EUDA⁴⁸.

Strategická priorita č. 6: Boj proti výrobe syntetických drog a prekurzorov

S cieľom riešiť problém, ktorý predstavuje zvýšená výroba syntetických drog, ich dovoz a obchodovanie s nimi, zvýši EÚ operačné úsilie zamerané na odhaľovanie a bezpečnú likvidáciu tajných laboratórií a zastavenie prílevu drogových prekurzorov.

6.1. Posilnenie operačných kapacít na odhaľovanie a likvidáciu tajných laboratórií

Odhaľovanie a likvidácia tajných laboratórií, ktoré vyrábajú a vyvážajú syntetické drogy a nové psychoaktívne látky, zostáva naďalej významnou výzvou. Tieto látky sú dôležitou prioritou platformy EMPACT, v rámci ktorej polícia a colné orgány spolupracujú na dosiahnutí výsledkov. Agentúra EUDA s podporou platformy EMPACT prispeje k lepšiemu chápaniu nelegálnej výroby drog na území EÚ vytvorením **európskej databázy prípadov výroby drog** v spolupráci s dotknutými členskými štátmi.

Likvidácia laboratórií na výrobu drog je zložitá a okrem environmentálnych rizík predstavuje aj vážne zdravotné riziká pre verejnosť a orgány presadzovania práva. Komisia a členské štáty na tento účel poskytnú usmernenia a protokoly, ktoré orgánom presadzovania práva pomôžu odhaľovať a likvidovať tajné **laboratóriá na výrobu syntetických drog** pomocou moderných detekčných technológií a špecializovaných programov odbornej prípravy. Cieľom tohto prístupu je znížiť riziká z hľadiska orgánov presadzovania práva a poškodenia životného prostredia. Okrem toho Europol a CEPOL vytvoria pokyny na bezpečnú prepravu a likvidáciu zachytených

⁴⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1).

⁴⁸ Vychádzajúc z opatrení obsiahnutých v usmerneniach Komisie o opatreniach na zabezpečenie vysokej úrovne súkromia, bezpečnosti a ochrany maloletých online podľa článku 28 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2022/2065.

chemických látok a zariadení, načrtnú najlepšie postupy na bezpečnú likvidáciu laboratórií a posilnia odbornú prípravu a kapacity v tejto oblasti.

6.2. Boj proti zneužívaniu drogových prekursorov a dizajnových prekursorov a obchodovaniu s nimi

Drogové prekurzory sa často zneužívajú na výrobu syntetických drog a nových psychoaktívnych látok, čo predstavuje významnú hrozbu pre verejnú bezpečnosť. Revízia právnych predpisov týkajúcich sa prekursorov, ktorú vykonala Komisia, je nevyhnutná na zlepšenie monitorovania a kontroly drogových prekursorov a dizajnových prekursorov⁴⁹. Cieľom tohto návrhu je umožniť orgánom presadzovania práva a hospodárskym subjektom účinnejšie identifikovať podozrivé transakcie, a tým posilniť spoluprácu a ostražitosť pri predchádzaní nelegálnej výroby drog. S cieľom pomôcť pri vykonávaní bude agentúra EUDA monitorovať vývoj týkajúci sa zneužívania drogových prekursorov a obchodovania s nimi. Prispeje aj k vykonávaniu právnych predpisov EÚ o drogových prekursoroch vytvorením archívu informácií o drogových prekursoroch, ktorý bude obsahovať informácie o prekursoroch, čím sa uľahčí výmena informácií na ich identifikáciu. Zároveň by EÚ mala zintenzívniť spoluprácu s medzinárodnými partnermi s cieľom monitorovať a následne narušiť nelegálnu výrobu drogových prekursorov vrátane dizajnových prekursorov, ich zneužívanie a obchodovanie s nimi. S cieľom uľahčiť forenzné vyšetrovanie na vnútroštátnej úrovni EÚ zintenzívni svoju podporu pri odhaľovaní prekursorov používaných v zariadeniach na výrobu drog.

Kľúčové priority

Komisia:

- bude v úzkej spolupráci s členskými štátmi a príslušnými agentúrami EÚ vykonávať osobitný akčný plán EÚ na boj proti obchodovaniu s drogami,
- vyhodnotí v roku 2026 existujúce rámcové rozhodnutie o obchodovaní s drogami,
- vypracuje stratégiu EÚ pre prístavy so silným zameraním na ich bezpečnosť,
- bude spolupracovať so spoluzákonodarcami na urýchlennom prijatí nových pravidiel týkajúcich sa prekursorov,
- posúdi uskutočniteľnosť zriadenia nového celoeurópskeho systému na sledovanie financovania organizovanej trestnej činnosti aj terorizmu.

Agentúra EUDA s podporou platformy EMPACT:

- vytvorí európsku databázu incidentov pri výrobe drog.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- posilnili kapacity vnútroštátnych orgánov na odhaľovanie, vyšetrovanie a stíhanie obchodovania s drogami,
- začlenili do vnútroštátneho práva a uplatnili posilnené pravidlá týkajúce sa vymáhania majetku a konfiškácie;

⁴⁹ COM(2025) 747 final.

- **odhaľovali prenikanie trestnej činnosti do legálnych podnikov a predchádzali mu prostredníctvom administratívneho prístupu.**

IV. RIEŠENIE RIZÍK A ŠKÔD

Potenciálny vplyv nelegálnych látok na osoby užívajúce drogy, verejné priestranstvá a spoločnosť je čoraz väčším problémom. Nárastom dostupnosti nových silných psychoaktívnych látok sa zvyšuje riziko úmrtí v dôsledku predávkovania, zatiaľ čo obchodovanie s drogami prináša do miestnych komunít násilie a škody na životnom prostredí. Pri riešení týchto problémov sa musí EÚ zamerať na výrazné zníženie rizík a škôd súvisiacich s drogami a zároveň na zvýšenie pripravenosti.

Strategická priorita č. 7: Zníženie individuálnych škôd súvisiacich s drogami

V rámci kontinuálnej starostlivosti zahŕňajúcej prevenciu a liečbu EÚ a členské štáty zvýšia dostupnosť účinných intervencií na zníženie škôd a rizík s cieľom chrániť osoby užívajúce drogy pred škodami.

7.1. Zvýšenie dostupnosti a pokrytia v prípade intervencií založených na dôkazoch na zníženie škôd a rizík

Keďže nové drogy prinášajú nové riziká, členské štáty musia rozšíriť a prispôbiť intervencie na znižovanie škôd. Zásadnú úlohu zohráva úzka spolupráca medzi odborníkmi v oblasti zdravotnej a sociálnej starostlivosti, občianskou spoločnosťou a partnerskými skupinami. Intervencie by mali byť integrované s inými činnosťami na podporu zdravia s cieľom osloviť vysoko rizikové skupiny obyvateľstva, napríklad prostredníctvom miestností na bezpečnú konzumáciu drog pod dohľadom, zariadení na kontrolu drog alebo mobilných jednotiek poskytujúcich zdravotnú a sociálnu podporu. Opatrenia na znižovanie rizík a škôd vrátane opatrení podporovaných z finančných prostriedkov politiky súdržnosti musia byť začlenené do regionálnych a miestnych politik a situácií, pričom aktéri musia spolupracovať na podpore zdravia, bezpečnosti a ochrany v komunitách.

Osobitnú pozornosť si vyžadujú intervencie zamerané na znižovanie škôd, ktorých cieľom je predchádzať rizikám predávkovania, infekčných ochorení a život ohrozujúcich infekcií alebo znižovať ich výskyt. Členské štáty sa vyzývajú, aby prijali opatrenia na prevenciu alebo zníženie rizika **predávkovania drogami a úmrtí**, najmä v súvislosti s opioidmi, a to zvýšením dostupnosti intervencií založených na dôkazoch, ako je liečba agonistami opioidov a naloxón, vrátane programov „naloxón na domáce použitie“. Inovatívne stratégie sú nevyhnutné aj na riešenie rizík spojených s novými drogami, ako sú syntetické kanabinoidy, a novými spôsobmi užívania, ako je napríklad vapovanie.

Ďalšie úsilie by sa malo zamerať na prevenciu, liečbu a znižovanie výskytu **infekcií prenášaných krvou** súvisiacich s drogami, najmä HIV a hepatitídy typu C (HCV), ako aj ochorení, ktorým sa dá predchádzať očkovaním, ako je hepatitída typu A a B. Osoby, ktoré užívajú drogy injekčne, by mali mať prístup k intervenciám umožňujúcim záchranu života na základe usmernení

agentúry EUDA a centra ECDC týkajúcich sa prevencie a kontroly infekčných ochorení⁵⁰. Kľúčový význam majú široko dostupné programy zamerané na používanie ihliel a striekačiek spolu s dobrovoľným testovaním a liečbou HIV a HCV. Komisia bude spolupracovať s Fórum občianskej spoločnosti pre oblasť drog s cieľom **identifikovať systémové prekážky, ktorým čelia zraniteľné skupiny obyvateľstva** vrátane osôb užívajúcich drogy.

Okrem toho by členské štáty mali zväziť vypracovanie a vykonávanie špecializovaných **intervencií na znižovanie škôd** pre konkrétne rizikové skupiny. Patria k nim ľudia s poruchami duševného zdravia, ľudia vo väzenskom prostredí, osoby LGBTIQ+, migranti, ako aj mladí ľudia v rekreačnom prostredí, ako sú nočné kluby alebo festivaly.

7.2. Šírenie dôkazov o účinných intervenciách na znižovanie škôd

Hoci existujú rôzne opatrenia na znižovanie rizík a škôd, ktoré sú určené pre vysoko rizikové skupiny obyvateľstva, vývoj drog a ich užívania si vyžaduje ďalšie inovačné opatrenia. Agentúra EUDA preskúma účinnosť nových intervencií a podelí sa o najlepšie postupy prostredníctvom databázy znižovania škôd. Týmto úsilím sa zabezpečí široká dostupnosť informácií na **podporu tvorby noriem kvality** v oblasti znižovania škôd.

Na základe úspechu európskych osnov prevencie EUDA vypracuje špecializovaný program odbornej prípravy s cieľom zlepšiť vykonávanie opatrení založených na dôkazoch na znižovanie škôd. **Európske osnovy znižovania škôd** pomôžu členským štátom vybudovať kapacity na znižovanie škôd v celej Európe.

Strategická priorita č. 8: Zmierňovanie sociálnych a environmentálnych vplyvov

EÚ zintenzívni úsilie v oblasti prevencie trestnej činnosti v rámci boja proti rastúcemu násiliu spojenému s obchodovaním s nelegálnymi drogami, pričom osobitná pozornosť sa bude venovať ochrane mladých ľudí pred náborom na trestnú činnosť a znižovaniu škôd, ktoré nelegálne drogy spôsobujú spoločnosti, miestnym komunitám a životnému prostrediu.

8.1. Riešenie násillia súvisiaceho s drogami a posilnenie prevencie trestnej činnosti

Násillie súvisiace s drogami je čoraz zložitejšie a často je spojené s organizovanou trestnou činnosťou, čo vytvára cykly škôd, ktoré majú vplyv na bezpečnosť našich miest, obcí a miestnych komunít. Obzvlášť zraniteľné sú deti a mladí ľudia, pretože sa môžu stať obeťami, páchatelmi alebo ich tieto skupiny môžu naverbovať. V boji proti drogovému násilliu sa EÚ zameriava na narušenie zločineckých sietí a podporu policajnej práce založenej na komunitách, v rámci ktorej sa bezpečnosť komunity spája s iniciatívami v oblasti verejného zdravia. V rámci **Programu EÚ pre mestá** bude Komisia podporovať miestne orgány prostredníctvom podpory inovatívnych miestnych projektov a uľahčovania výmeny najlepších postupov. Cieľom tejto podpory je zvýšiť odolnosť a súdržnosť komunít s cieľom riešiť problémy v oblasti bezpečnosti a sociálnej integrácie vrátane problémov súvisiacich s drogami. Okrem toho bude agentúra EUDA vykonávať

⁵⁰ Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) a Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA) (2023), Prevencia a kontrola infekčných ochorení medzi osobami, ktoré užívajú drogy injekčne.

výskum a monitorovanie s cieľom lepšie pochopiť **násilie súvisiace s drogami** na rôznych úrovniach.

EÚ takisto zintenzívni úsilie o predchádzanie náboru mladých ľudí do organizovanej trestnej činnosti vrátane online opatrení a **preventívnych opatrení založených na dôkazoch**. Členské štáty sa vyzývajú, aby posilnili ochranné prostredie pre mladých ľudí s využitím najlepších postupov dostupných prostredníctvom znalostného centra siete EÚ pre prevenciu trestnej činnosti. Toto úsilie si vyžaduje spoluprácu medzi orgánmi presadzovania práva, sociálnymi pracovníkmi, zdravotníckymi pracovníkmi a občianskou spoločnosťou. Európska sieť na predchádzanie trestnej činnosti vypracuje na podporu tohto úsilia **osobitný súbor nástrojov na riešenie náboru neplnoletých osôb zločineckými sieťami**.

Okrem toho EÚ navrhne **akčný plán na ochranu detí pred trestnou činnosťou** vo všetkých jej formách vrátane trestnej činnosti súvisiacej s drogami online a offline, ako bolo oznámené v stratégii vnútornej bezpečnosti ProtectEU.

8.2. Riešenie stigmatizácie a diskriminácie v súvislosti s drogami

Európa musí riešiť problém **stigmatizácie** spojenej s užívaním drog a súvisiacimi poruchami⁵¹, pretože takáto stigmatizácia má negatívny vplyv na duševné a fyzické zdravie jednotlivcov. Môže im to brániť v hľadaní podpory a začlenení sa do spoločnosti, čo môže u mladých ľudí viesť k predčasnému ukončeniu školskej dochádzky. Politiky by mali odrážať skúsenosti osôb postihnutých stigmatizáciou súvisiacou s drogami, a to najmä prostredníctvom trvalej spolupráce s občianskou spoločnosťou vrátane osôb užívajúcich drogy a klientov služieb súvisiacich s drogami. EÚ bude zvyšovať informovanosť, podporovať výmenu informácií a vzájomné učenie sa prostredníctvom platformy EÚ pre zdravotnú politiku, portálu EÚ s najlepšimi postupmi v oblasti verejného zdravia a výskumných projektov financovaných prostredníctvom programu Horizont Európa. Okrem toho by investície z ESF+ a EFRR mali byť v synergii s ostatnými fondmi a programami EÚ, aby bola možná komplexná podpora sociálneho začlenenia.

8.3. Uplatňovanie rodovo responzívneho prístupu k drogovej problematike

Situácia v oblasti drog sa mužov a žien dotýka odlišne, pričom ženy predstavujú približne štvrtinu osôb s vážnymi problémami s drogami, ale len pätinu osôb, ktoré nastupujú na liečbu. Počet úmrtí na predávkovanie medzi ženami v EÚ vzrástol od roku 2013 do roku 2023 o 76 %, čo poukazuje na ďalšie prekážky, ktorým ženy čelia v prístupe k zdravotným a sociálnym službám.

Členské štáty by mali v rámci všetkých pilierov stratégie zaviesť **rodovo responzívne** opatrenia s cieľom zabezpečiť nediskriminačný a bezbariérový prístup k službám, najmä v oblasti liečby a znižovania škôd. Prispôsobené služby by mali zahŕňať možnosti určené len pre ženy, starostlivosť o deti a špecializovanú podporu zohľadňujúcu traumu.

Okrem toho môže prístup k zdravotným službám ovplyvniť sexuálna orientácia a rodová identita. LGBTIQ+ osoby často čelia vyššiemu riziku psychických problémov a násilia, ako sa uvádza

---

⁵¹ Závery Rady z decembra 2022 o prístupe založenom na ľudských právach v politikách v oblasti drog (15818/22).

v stratégii Komisie pre rovnosť LGBTIQ+ osôb na roky 2026 – 2030⁵². Riešenie diskriminácie a prekážok, ktorým čelia LGBTIQ+ osoby, má zásadný význam pre zníženie negatívnych vplyvov na zdravie a zabezpečenie spravodlivého prístupu k službám.

8.4. Riešenie rizík, ktoré predstavuje jazda pod vplyvom drog

Odhaduje sa, že až štvrtina úmrtí na cestách v EÚ, celkovo viac ako 19 940 v roku 2024, je spojená s alkoholom a/alebo drogami⁵³. Na podporu vízie nulovej úmrtnosti⁵⁴ a cieľa dosiahnuť do roku 2050 nulový počet smrteľných úrazov na cestách by mala EÚ zaviesť opatrenia na predchádzanie jazde pod vplyvom drog a nehodám spôsobeným vodičmi pod vplyvom drog.

Novou smernicou o vodičských preukazoch⁵⁵ sa členské štáty zaviazali k **politike nulovej tolerancie** voči **vedeniu vozidiel pod vplyvom návykových látok**. Členské štáty sa vyzývajú, aby do svojich vnútroštátnych právnych predpisov zaviedli všeobecne uplatňované systémy nulovej tolerancie.

Vzhľadom na vysoký výskyt začínajúcich vodičov, väčšinou mladých ľudí, pri dopravných nehodách súvisiacich s jazdou pod vplyvom alkoholu a drog sa členské štáty takisto vyzývajú, aby v súlade so smernicou uplatňovali prísnejšie pravidlá pre začínajúcich vodičov. To by sa malo opierať o ciele vnútroštátne **úsilie o zvyšovanie povedomia o nebezpečenstvách vedenia vozidla pod vplyvom návykových látok**, zamerané najmä na mladých dospelých. Okrem toho nová smernica o zákaze vedenia motorového vozidla a revidovaná smernica o cezhraničnej výmene informácií umožnia výmenu informácií o dopravných priestupkoch súvisiacich s drogami medzi členskými štátmi, čím sa zabráni tomu, aby sa neriešilo nebezpečné správanie spojené s riadením motorového vozidla pod vplyvom drog.

8.5. Riešenie škôd súvisiacich s drogami na životnom prostredí

Pestovanie a výroba drog spôsobujú značné škody na životnom prostredí v Európe aj na celom svete. V rámci organizovanej trestnej činnosti sa vyhadzuje toxický chemický odpad pochádzajúci z výroby syntetických drog, čo predstavuje vážne riziko pre životné prostredie a miestne komunity. Napríklad pri výrobe jedného kilogramu MDMA vznikne približne 58 kg toxického odpadu. Výrobou kanabisu sa odčerpáva voda a energia, ale prejavuje sa aj vplyv na znečistenie vody a ovzdušia⁵⁶.

---

⁵² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Únia rovnosti: stratégia pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2026 – 2030 [COM(2025) 725 final].

⁵³ Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre mobilitu a dopravu, Modijefsky, M., Janse, R., Spit, W. a kol., *Prevention of driving under the influence of alcohol and drugs: final report* (Predchádzanie vedeniu vozidiel pod vplyvom alkoholu a návykových látok: záverečná správa), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2832/284545>.

⁵⁴ Pracovný dokument útvarov Komisie, Rámec politiky EÚ v oblasti bezpečnosti cestnej premávky na roky 2021 – 2030 – Ďalšie kroky smerom k „vízií nulovej úmrtnosti“ [SWD(2019) 283 final].

⁵⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2205 z 22. októbra 2025 o vodičských preukazoch, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2561 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/126/ES a nariadenie Komisie (EÚ) č. 383/2012 (Ú. v. EÚ L, 2025/2205, 5.11.2025).

⁵⁶ Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť a Europol (2022), *EU Drug Market: Cannabis – In-depth analysis* (Trh s drogami v EÚ: Kanabis – hĺbková analýza).

Laboratóriá na výrobu nelegálnych drog sa musia likvidovať spôsobom, ktorým sa zabezpečí bezpečnosť pracovníkov orgánov presadzovania práva a zohľadní vplyv na životné prostredie. EÚ bude vyvíjať a uplatňovať metódy bezpečnej **manipulácie, prepravy, likvidácie a ničenia zachytených nelegálnych drog**, prekursorov, chemických látok, odpadu a zariadení, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu. V súlade s Paktom EÚ na riešenie hrozieb súvisiacich s novými syntetickými drogami⁵⁷ posilnia agentúry CEPOL a EUDA odbornú prípravu pre orgány presadzovania práva v oblasti bezpečnostných a zdravotných rizík spojených s likvidáciou týchto zariadení. Platforma EMPACT posilní operačnú spoluprácu s cieľom zvýšiť kapacitu na likvidáciu laboratórií na výrobu syntetických drog.

Komisia pomáha členským štátom pri vykonávaní **novej smernice o trestných činoch proti životnému prostrediu**⁵⁸, ktorá sa zaoberá trestnými činmi, ako je znečisťovanie, nezákonné nakladanie s odpadom, ničenie biotopov a nelegálny odber vody.

Komisia vyzýva členské štáty, aby vo svojich vnútroštátnych stratégiách, ktoré majú vypracovať do 21. mája 2027, výslovne prepojili trestné činy proti životnému prostrediu s inými trestnými činmi, ako je výroba drog a obchodovanie s nimi. Cieľom tejto integrácie je zvýšiť účinnosť stratégií riešením vzájomne prepojenej povahy týchto trestných činov.

V rámci organizovanej trestnej činnosti sa pri výrobe nelegálnych drog často využívajú postupy, ktorými sa ničí životné prostredie, ako je odlesňovanie alebo intenzívne využívanie vody. Zlepšenie odhaľovania týchto postupov má zásadný význam vzhľadom na úlohu, ktorú zohrávajú pri zhoršovaní sucha, ničení biotopov a strate biodiverzity.

Kľúčové priority

Komisia:

- **prostredníctvom siete EÚ pre prevenciu trestnej činnosti vypracuje a bude šíriť špecializovaný súbor nástrojov EÚ na riešenie problematiky nábora maloletých zločineckými sieťami,**
- **využije posilnený rámec platformy EMPACT pre operatívnu spoluprácu v oblasti presadzovania práva na boj proti zariadeniam na výrobu nelegálnych drog v rámci vykonávania akčného plánu na boj proti obchodovaniu s drogami.**

Agentúra EUDA:

- **vypracuje európske osnovy znižovania škôd na podporu budovania kapacít v oblasti intervencií na znižovanie škôd v celej EÚ,**
- **bude úzko spolupracovať s členskými štátmi na tvorbe a vykonávaní ich opatrení na predchádzanie trestnej činnosti na podporu miestnych komunít a mladých ľudí.**

⁵⁷ Závery Rady z júna 2025 o Pakte na riešenie hrozieb súvisiacich s novými syntetickými drogami a novými psychoaktívnymi látkami v Európskej únii (10265/25).

⁵⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1203 z 11. apríla 2024 o ochrane životného prostredia prostredníctvom trestného práva, ktorou sa nahrádzajú smernice 2008/99/ES a 2009/123/ES (Ú. v. EÚ L, 2024/1203, 30.4.2024).

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- zvýšili dostupnosť a pokrytie v prípade intervencií na znižovanie škôd a rizík s cieľom znížiť počet predávkovaní drogami, úmrtí a infekcií prenášaných krvou v celej EÚ,
- prijali politiku nulovej tolerancie voči vedeniu vozidla pod vplyvom návykových látok v súlade so smernicou o vodičských preukazoch a plne využili dostupné cezhraničné nástroje na presadzovanie týchto pravidiel,
- v plnej miere využívali novú smernicu o trestných činoch proti životnému prostrediu pri reagovaní na environmentálne problémy vyplývajúce z výroby drog a obchodovania s nimi.

V. BUDOVANIE SILNÝCH PARTNERSTIEV

Politiky súvisiace s drogami realizované v tretích krajinách významne ovplyvňujú situáciu v oblasti nelegálnych drog v Európe, keďže zločinecké siete v EÚ spolupracujú s medzinárodnými partnermi s cieľom rozšíriť operácie obchodovania s drogami. Medzinárodné partnerstvá majú preto pre účinnú politiku EÚ v oblasti drog zásadný význam. V rámci EÚ je potrebné posilniť koordináciu a partnerstvá s občianskou spoločnosťou a súkromnými aktérmi. Tým sa pomáha vzájomnému učeniu a uľahčujú sa spoločné operačné opatrenia, čo podporuje komplexný celospoločenský prístup.

Strategická priorita č. 9: Posilnenie medzinárodnej spolupráce

EÚ si uvedomuje globálny charakter tohto javu, a preto posilní spoluprácu s kľúčovými medzinárodnými partnermi prostredníctvom účinných dialógov, budovania kapacít a posilnenej operačnej spolupráce.

9.1. Ciele EÚ v oblasti medzinárodnej spolupráce

V rámci stratégie vnútornej bezpečnosti ProtectEU sa vyzýva, aby EÚ aktívne bránila svoje bezpečnostné záujmy prostredníctvom riešenia vonkajších hrozieb, narušania trás nelegálneho obchodovania a ochrany strategických koridorov. EÚ je naďalej odhodlaná byť silným spojencom partnerských krajín a spolupracovať na zlepšení globálnej bezpečnosti a posilnení vzájomnej odolnosti, najmä proti hrozbám vyplývajúcim z obchodovania s drogami.

V rámci vonkajších vzťahov EÚ v oblasti drog sa kladie dôraz na spoločnú zodpovednosť, multilateralizmus a prístup zameraný na rozvoj pri rešpektovaní ľudských práv, dôstojnosti a právneho štátu. EÚ je naďalej odhodlaná dodržiavať tieto zásady a presadzuje integrovaný, vyvážený a multidisciplinárny prístup k politike v oblasti drog založený na dôkazoch. Podporuje úsilie tretích krajín v súlade s medzinárodnými dohovormi o kontrole drog a záväzkami v oblasti ľudských práv, ako sa uvádza v záveroch Rady o prístupe založenom na ľudských právach v politikách v oblasti drog⁵⁹, v akčnom pláne EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky

⁵⁹ Závety Rady z decembra 2022 o prístupe založenom na ľudských právach v politikách v oblasti drog (15818/22).

2020 – 2027⁶⁰ a v príslušných nástrojoch OSN týkajúcich sa politiky v oblasti drog. Okrem toho EÚ zastáva rozhodný postoj proti trestu smrti vo všetkých situáciách a potvrdzuje svoj záväzok dodržiavať ľudské práva.

EÚ bude spolupracovať s **partnermi zapojenými do procesu rozširovania** na zosúladení stratégií proti sieťam organizovanej trestnej činnosti, zlepšení informačných systémov týkajúcich sa drog a posilnení operačnej spolupráce. Patrí sem aj podpora vytvárania národných monitorovacích centier pre drogy a systémov včasného varovania pred novými psychoaktívnymi látkami v súlade s právnymi predpismi EÚ, ako aj presadzovanie integrovaných a vyvážených politík v oblasti drog založených na dôkazoch s podporou agentúry EUDA. S cieľom zabezpečiť urýchlenú integráciu kandidátskych krajín do bezpečnostnej architektúry EÚ by Európska únia mala systematicky zapájať a podporovať partnerov zapojených do procesu rozširovania a zabezpečiť im prístup k nástrojom, poradenstvu a k príležitostiam na budovanie kapacít. Podobne Komisia preskúma možnosti spolupráce s kandidátskymi krajinami v oblasti bezpečnosti prístavov, napríklad tak, že kandidátske krajiny prizve na stretnutia Európskej aliancie prístavov ako pozorovateľov.

V spolupráci s **partnermi z južného Stredozemia** bude EÚ podporovať ďalšie monitorovanie a posudzovanie trendov v oblasti drog, spoluprácu v oblasti súdnictva a presadzovania práva a integrované riadenie hraníc s cieľom účinnejšie reagovať na cezhraničné obchodovanie s drogami v súlade s pilierom „Bezpečnosť, pripravenosť a riadenie migrácie“ paktu pre Stredozemie. Zásadný význam má užšia operačná spolupráca agentúry EUDA, EUROPOLU, CEPOL-u, Eurojustu a centra MAOC-N s regionálnymi partnermi. Posilní sa operačná spolupráca so severnou Afrikou, Blízkym východom a Perzským zálivom, najmä v oblasti výroby drog a obchodovania s nimi, so zameraním na captagon.

Cieľom EÚ je posilniť **medzinárodné spojenectvá proti** hrozbám súvisiacim so **syntetickými drogami** prostredníctvom spolupráce s kľúčovými tretími krajinami, ako sú Spojené štáty, Mexiko, Čína a India, s cieľom zlikvidovať výrobu nelegálnych drog, zastaviť tok drogových prekurzorov a posilniť pripravenosť na problémy súvisiace so syntetickými drogami. Spolupráca sa zameria na narušenie trás obchodovania s drogami, posilnenie **odolnosti logistických uzlov** na celom svete a boj proti zneužívaniu hlavných námorných prístavov organizovanou trestnou činnosťou, najmä v Latinskej Amerike, západnej Afrike a na západnom Balkáne.

Reštriktívne opatrenia sú dôležitým nástrojom v súbore vonkajších nástrojov EÚ a môžu dopĺňať dobre vyváženú kombináciu politík s cieľom účinne narušiť a znížiť nadnárodnú organizovanú trestnú činnosť. Komisia v súčasnosti skúma možnosti **režimu horizontálnych sankcií** zameraných na jednotlivcov a organizované zločinecké skupiny zapojené do prevádzachstva a obchodovania s ľuďmi. Vzhľadom na to, že obchodovanie s drogami často živí nadnárodné skupiny organizovanej trestnej činnosti, ako aj na to, že obchodovanie s drogami sa v celom rozsahu svojich operácií opiera o tých istých poskytovateľov služieb prania špinavých peňazí, obchodníkov s kryptomenami a iných poskytovateľov služieb, je možné – s výhradou diskusií s členskými štátmi – zvážiť rozšírenie rozsahu pôsobnosti takéhoto režimu. Delegácie EÚ vo všetkých príslušných krajinách a subregiónoch určia spomedzi svojich zamestnancov kontaktné

---

⁶⁰ Závery Rady z 27. mája 2024 o zosúladení akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024 s viacročným finančným rámcom na roky 2021 – 2027 (9508/24).

osoby pre boj proti organizovanej trestnej činnosti, pričom členské štáty môžu na tento účel vyslať styčných dôstojníkov.

Do cielených operatívnych reakcií sa zapoja colné orgány, orgány presadzovania práva a príslušné orgány v kľúčových tretích krajinách vrátane iniciatív, ako sú vyšetrovacie jednotky a centrá na zlučovanie spravodajských informácií. EÚ bude takisto budovať **silnejšie partnerstvá** v oblasti spravodlivosti a bezpečnosti s kľúčovými tretími krajinami a regiónmi a posilní spoluprácu v oblasti vzájomnej právnej pomoci, vydávania osôb, vymáhania majetku a konfiškácie, najmä s krajinami Latinskej Ameriky, Karibiku a Stredozemia.

Okrem toho bude Komisia spolupracovať s členskými štátmi a partnerskými krajinami na posilnení boja proti obchodovaniu s drogami, pričom bude podporovať novozaloženú **európsku koalíciu na boj proti drogám**, čím sa zvýši účinnosť spoločných cieľov a stratégií.

9.2. Posilnenie dialógov s tretími krajinami a regiónmi

Zapájanie sa do dialógov s tretími krajinami má zásadný význam pre podporu integrovaného a vyváženého prístupu k politike v oblasti drog. EÚ bude pokračovať v osobitných dialógoch o drogách s partnermi zo západného Balkánu, Východného partnerstva, Latinskej Ameriky a Karibiku, Strednej Ázie a na bilaterálnej úrovni s USA, Čínou a Kolumbiou. Cieľom týchto dialógov je posilniť strategickú a operačnú spoluprácu a podporiť účinné reakcie. Mali by sa začať nové dialógy s ďalšími prioritnými krajinami alebo regiónmi, ktorých sa silne dotýka drogová problematika. Dialógy o bezpečnosti sa môžu týkať otázok politiky v oblasti drog, najmä obchodovania s drogami, a tematické výmeny a stretnutia expertov uľahčia výmenu informácií a koordináciu činností, napríklad s Indiou, s cieľom zabrániť zneužívaniu drogových prekurzorov a obchodovaniu s nimi.

EÚ na podporu tohto úsilia využije diplomatické, politické a finančné nástroje v rámci svojej zahraničnej politiky. Na posilnenie kapacít v oblasti presadzovania práva v tretích krajinách a podporu celovládneho prístupu k politike v oblasti drog možno využiť celý rad nástrojov EÚ vrátane nástroja NDICI a misií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky.

9.3. Operačná spolupráca

Keďže siete obchodovania s drogami na celom svete sú čoraz viac prepojené, **EÚ posilní svoju operačnú reakciu** prostredníctvom partnerstiev s kandidátskymi a kľúčovými tretími krajinami a regiónmi. Zásadnú rolu v tomto úsilí zohrávajú agentúry SVV. Úloha Europolu pri posilňovaní strategických a operačných kapacít v kľúčových tretích krajinách má zásadný význam pre narušenie nadnárodných zločineckých sietí. Europol preto rozširuje vonkajšie partnerstvá s cieľom uľahčiť strategickú a operačnú výmenu informácií a zabezpečiť koordináciu vyšetrení v rôznych jurisdikciách. Úloha Eurojustu pri budovaní silných prípadov proti zločineckým organizáciám a uľahčovaní trestného stíhania je nevyhnutná pre účinné právne kroky proti nadnárodnej trestnej činnosti.

Agentúra EUDA sa na základe svojho nového mandátu zaviazala zlepšiť medzinárodnú spoluprácu, monitorovať situáciu v oblasti drog v tretích krajinách a podporovať rozvoj politik v oblasti drog, ktoré sú integrované, vyvážené a založené na dôkazoch. Komisia bude v rámci stratégie vnútornej bezpečnosti ProtectEU presadzovať ďalšie dohody medzi EÚ a tretími

krajinami o spolupráci s Europolom a Eurojustom, najmä pokiaľ ide o rozšírenie úsilia na viac krajín Latinskej Ameriky a presadzovanie začlenenia väčšieho počtu tretích krajín do rámca platformy EMPACT.

EÚ bude pokračovať v iniciatívach **technickej pomoci a budovania kapacít** a v programoch spolupráce s cieľom pomôcť tretím krajinám reagovať na otázky súvisiace s drogami spôsobom, ktorý je v súlade so záväzkami v oblasti ľudských práv, a súčasne riešiť problémy v oblasti verejného zdravia, rozvoja, bezpečnosti a ochrany. EÚ a jej členské štáty kladú dôraz na **politiku v oblasti drog orientovanú na rozvoj a alternatívne a udržateľné rozvojové opatrenia**⁶¹, ktoré ponúkajú cestu k zníženiu ponuky drog, ochrane životného prostredia a podpore sociálno-ekonomického rozvoja postihnutých regiónov.

9.4. Opätovné potvrdenie vedúcej úlohy EÚ pri formovaní medzinárodnej agendy politiky v oblasti drog

EÚ sa naďalej zasadzuje za multilaterálny systém založený na medzinárodnom práve a zásadách Charty OSN⁶². **Bude naďalej zohrávať vedúcu úlohu v procesoch rozvoja politiky OSN v oblasti drog** a aktívne sa zúčastňovať na práci Komisie pre omamné látky a ďalších orgánov OSN zameraných na zdravie, ľudské práva a rozvoj. Tento prístup sa rozširuje aj na zapojenie sa do multilaterálnych štruktúr, ako je Rada Európy.

EÚ bude naďalej posilňovať strategickú spoluprácu s medzinárodnými organizáciami, najmä s Úradom OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC), ktorý je vedúcim orgánom v rámci systému OSN na riešenie globálnych problémov v oblasti drog, s Medzinárodným úradom pre kontrolu omamných látok, ako aj s WHO a Svetovou colnou organizáciou. EÚ bude takisto podporovať koordináciu medzi príslušnými orgánmi OSN s cieľom komplexne a dôsledne riešiť situáciu v oblasti drog.

Strategická priorita č. 10: Zlepšenie koordinácie a strategických partnerstiev EÚ

EÚ uznáva prierezový charakter protidrogovej politiky, a preto sa zaväzuje, že bude tieto politiky vrátane tejto stratégie vykonávať prostredníctvom jednotného celospoločenského prístupu. To si vyžaduje úzku koordináciu medzi inštitúciami, orgánmi, agentúrami a členskými štátmi EÚ, do ktorej sa aktívne zapájajú subjekty občianskej spoločnosti a súkromného sektora. Cieľom tohto spoločného úsilia je posilniť kolektívne opatrenia, maximalizovať vplyv a zabezpečiť inkluzívny prístup k problémom súvisiacim s drogami.

10.1. Posilnenie koordinácie medzi inštitúciami, orgánmi, agentúrami a členskými štátmi EÚ

Inštitúcie, orgány a príslušné agentúry EÚ musia **koordinovať svoje činnosti** týkajúce sa nelegálnych drog a zabezpečiť komplementárnosť v rámci svojich príslušných mandátov. Členské

⁶¹ Závery Rady z novembra 2018 o alternatívnom rozvoji: Smerom k novému chápaniu alternatívneho rozvoja a súvisiacich opatrení protidrogovej politiky orientovaných na rozvoj – príspevok k plneniu záverečného dokumentu z mimoriadneho zasadnutia VZ OSN (UNGASS) v roku 2016 a cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja (14338/18).

⁶² Závery Rady z júna 2025 o prioritách EÚ v Organizácii Spojených národov počas 80. zasadnutia Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov, september 2025 – september 2026 (10491/25).

štáty sa vyzývajú, aby svoje opatrenia zosúlادili s touto stratégiou a aby podľa toho prideliли cieleňé zdroje. Vzhľadom na miestne a regionálne rozdiely v situácii v oblasti drog by členské štáty mali do vykonávania stratégie zapojiť **regionálne a miestne orgány**. Tieto orgány zohrávajú dôležitú úlohu tým, že prispôsobujú intervencie potrebám komunit a podporujú spoluprácu medzi zainteresovanými stranami, ako sú zdravotnícke služby, orgány presadzovania práva a organizácie spoločentiev, s cieľom posilniť úsilie o prevenciu, liečbu a znižovanie škôd. Na úrovni EÚ zohráva dôležitú úlohu vo vývoji v oblasti drog Výbor regiónov, ako aj Hospodársky a sociálny výbor.

Koordinácia medzi jednotlivými sektormi, najmä v oblasti zdravotníctva, bezpečnosti a spravodlivosti, je kľúčová na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni. Integrovanými prístupmi na najnižšej úrovni, ktoré zahňňajú orgány presadzovania práva, súdnicтво, sociálne a zdravotnícke služby, agentúry pre lieky a orgány v odvetviach, ako je civilné letectvo a námorníctvo, sa môžu zlepšiť výsledky v oblasti zdravia a bezpečnosti. Táto spolupráca medzi rôznymi sektormi je kľúčom k vypracovaniu komplexných riešení problémov súvisiacich s drogami.

Úspešné vykonávanie tejto stratégie závisí od účinného riadenia a koordinácie. V rámci preskúmania stratégie a načrtávania budúceho smerovania sa preto Rada EÚ vyzýva, aby s podporou Komisie vypracovala **vykonávací rámec**. Tento rámec by mal jasne určovať zainteresované strany zapojené do realizácie rôznych priorit a podporovať synergie a súlad medzi politikami v oblasti drog na úrovni EÚ, vnútroštátnej a miestnej úrovni. Okrem toho by mal zahňňať preskúmanie spôsobov, ako zabezpečiť, aby si každý členský štát udržoval vnútroštátny prehľad o otázkach súvisiacich s drogami prostredníctvom medzirezortného prístupu. Tým sa zlepši koordinácia a maximalizuje vplyv politiky na úrovni EÚ, vnútroštátnej a miestnej úrovni.

Komisia a Rada EÚ by mali pravidelne preskúmať vykonávanie stratégie a udržiavať výmenu informácií s členskými štátmi. Agentúry EÚ, ako sú EUDA a Europol, budú pomáhať pri monitorovaní vykonávania stratégie. Účinné monitorovanie protidrogových opatrení si vyžaduje zber údajov a ukazovatele vplyvu, pričom agentúra EUDA rozšíri svoj súbor nástrojov na hodnotenie politík, aby bolo možné presne sledovať pokrok a výsledky a umožniť včasné úpravy stratégie v záujme dosiahnutia maximálnej účinnosti.

10.2. Posilnenie zmysluplnej spolupráce s občianskou spoločnosťou

Účinné politické riešenia si vyžadujú zapojenie tých, ktorých sa problémy súvisiace s drogami priamo dotýkajú, a využitie ich skúseností na prípravu podložených a praktických riešení. Občianska spoločnosť má zásadný význam pri tvorbe politík v oblasti drog na vnútroštátnej úrovni, úrovni EÚ a medzinárodnej úrovni. Na úrovni EÚ bude neoddeliteľnou súčasťou vykonávania stratégie naďalej Fórum občianskej spoločnosti pre oblasť drog. Okrem toho agentúra EUDA v rámci svojho nového mandátu posilni pravidelnú spoluprácu s občianskou spoločnosťou.

Na vnútroštátnej úrovni by sa pri tvorbe a vykonávaní politík a opatrení mali využiť priame poznatky občianskej spoločnosti o vznikajúcich trendoch a účinných reakciách. Zabezpečenie primeraného pridelovania zdrojov na všetky služby v oblasti drog a posilnenie zapojenia občianskej spoločnosti sú kľúčové na všetkých úrovniach v záujme podpory rozvoja komplexných a inkluzívnych politík.

10.3. Rozšírenie verejno-súkromných partnerstiev v prípade politiky v oblasti drog

Nelegálne drogy ovplyvňujú všetky aspekty spoločnosti vrátane pracoviska, pričom organizovaná trestná činnosť často preniká do legálneho hospodárstva s cieľom udržať obchodovanie s drogami. Členské štáty sa vyzývajú, aby spolupracovali so súkromným sektorom s cieľom znížiť ponuku drog a dopyt po nich a riešiť škody súvisiace s drogami. Komisia bude stavať na úspechu *Európskej aliancie prístavov* nadviazaním **užších vzťahov so súkromnými prevádzkovateľmi**.

Rozvíjanie verejno-súkromných partnerstiev má zásadný význam v boji proti obchodovaniu s drogami, prenikaniu trestnej činnosti a zneužívaniu prekurzorov, najmä v odvetviach, ako sú poštové služby. Tieto partnerstvá by sa mali posilniť aj v oblasti zdravotnej a sociálnej reintegrácie a mala by sa nimi podporovať spolupráca so súkromnými subjektmi, ktoré môžu inovovať riešenia v oblasti zdravia. Cieľom tohto komplexného prístupu je integrovať úsilie všetkých sektorov v záujme účinného riešenia problémov súvisiacich s drogami.

Kľúčové priority

Komisia v spolupráci s Radou EÚ a členskými štátmi:

- **posilní medzinárodné dialógy o drogách s tretími krajinami a regiónmi, čo bude zahŕňať úsilie o posilnenie a rozšírenie medzinárodných aliancií proti syntetickým drogám,**
- **bude naďalej viesť účasť EÚ na procesoch politiky OSN v oblasti drog a presadzovať vyvážený prístup k politike v oblasti drog založený na ľudských právach.**

Komisia s podporou agentúr EÚ:

- **posilní operačnú spoluprácu s kandidátskymi krajinami a najdôležitejšími tretími krajinami a regiónmi v oblasti boja proti obchodovaniu s drogami,**
- **bude v spoločnom úsilí s členskými štátmi podporovať Európsku protidrogovú koalíciu.**

Komisia a členské štáty by mali:

- **zintenzívniť spoluprácu s Fórom občianskej spoločnosti pre oblasť drog,**
- **podporovať verejno-súkromné partnerstvá v prípade politiky v oblasti drog.**

Záver

V dnešnom nepredvídateľnom drogovom prostredí musí EÚ proaktívne predvídať hrozby, predchádzať škodám a rozhodne konať v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti.

Organizovaná trestná činnosť a obchodovanie s drogami narúšajú globálnu bezpečnosť, podnecujú násilie, korupciu a nestabilitu v komunitách, zatiaľ čo nové účinné syntetické drogy predstavujú vážne hrozby pre zdravie. Dôležitá je silná, integrovaná reakcia, ktorá kladie dôraz na pripravenosť a prevenciu.

Je nevyhnutné posilniť štruktúry verejného zdravia zamerané na prevenciu, liečbu, sociálnu reintegráciu a znižovanie škôd v rámci kontinuálnej starostlivosti. Rovnako dôležité je posilniť presadzovanie práva a zároveň podporiť partnerstvá, ktoré uprednostňujú blaho ľudí.

Poskytovanie udržateľných riešení je kľúčové pre ochranu našej sociálnej štruktúry a pre stanovenie globálnych noriem pre našich partnerov.

Stratégia Komisie poskytuje komplexný rámec na súdržné riešenie problémov súvisiacich s nelegálnymi drogami a usmerňuje zainteresované strany, aby chránili občanov a komunity pred organizovanou drogovou trestnou činnosťou a škodami, ktoré spôsobuje. Integrovaný a celospoločenský prístup tejto stratégie spája politiky v oblasti zdravia a bezpečnosti, čím sa posilňujú zdravotné prínosy a bezpečnostné opatrenia. Komisia sa teší na diskusiu o týchto kritických otázkach s Európskym parlamentom a Radou.

Zosúladenie úsilia v oblasti bezpečnosti a zdravia je nevyhnutné pre komplexnú reakciu, ktorou sa zabezpečí bezpečnejšia a zdravšia budúcnosť pre všetkých.